

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marţi, Joi şi Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente:

Pentru abonamente, se adresează la
Administraţiunea tipografică Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondenţa, se adresează la
Redacţiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate — Articuli nepublicaţi nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei
15 cr. rëndul cu litere galbene — şi timbru de 30
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 9 Ianuarie.

Guvernul şi societatea magiară au dat mâna ca să ne pună suliţa în cîste.

Pe toate terenurile numai persecuţiune, în toate lucrările numai tendinţe de nimicire vedem.

Lucrurile sunt de minune bine pregătite.

Cătră finea secolului al 19-lea a fost scrisă cartea vieţii, ca noi românii să luptăm o viaţă pe viaţă şi pe moarte.

De astădată abstragem dela tendinţele de nimicire, ce se fac sub masea culturii.

Vom să îndreptăm privirea asupra părţii economice, ca să ne dăm seama, sau ne aduce perirea.

Sub presiunea ministrului de justiţie s'a convocat o anchetă la Budapesta, care are să se ocupe cu regularea proprietăţii în Ardeal.

Serbanul Ardeal şi serbana populaţiune română din el, prin câte forme, prin câte site au fost cernute cauzele ce-o privesc şi toate anume croite ca să se sape la temelie ţăranului.

De natura acesta ni se pare a fi şi introducerea comasaţiunii cu sila.

Nu ve spăriaţi, dar aşa a enunţat comisiunea convocată de ministru.

Dacă istoria se va ocupa vre-odată şi cu partea acesta a lucrărilor, ce se fac în direcţiune economică şi cu reformele radicali ce voesc să le introducă ministrul, va da în anchetă de nume de tot soiul, dar nu şi de un nume românesc.

Ca şi cum în Ardeal nu ar fi români, ca şi cum ei nu ar mai avea proprietăţi, ca şi cum ei ar fi nise venetici, er nu locuitorii bastinaşi ai ţării. În comisiune nu e un suflet de român, nu e nimenea, care să ceară ca să se respecte interesele ţăranului român, nu e nimenea să spună, că ţăranii sunt storşi şi că numai pot suporta şi greutăţile de comasare cu 10 floreni pe un jugăr catastral; nu e nimenea să le spună, că avem locuri muntoase, locuri deloase, locuri cari de ţi-ar da 10 jugere pentru câţi-va stângini pătraţi, nu ai ce face cu el, nu-l poţi cultiva de vei duce tot gunoiul de pe lume pe el, sunt bălţi pe cari numai cu spese mari, cu canalisări le poţi seca şi poţi face pământul roditoriu, după muncă de deci de ani, după osteneli crâncene, după spese enorme, cari nu le poate suporta ţăranul fie el ungur ori român.

Nu e nimenea să le spună, că remasele nu sunt pertractate de deci de ani, nu e nimenea să le spună,

că pământul este clasificat reu, nu e nimenea să le pună la cale, că încercarea acesta este egală cu nimicirea unei clase de oameni, cari au purtat şi poartă greutăţile statului.

„Kényszertagosítás” e verdictul anchetei după acest verdict ne putem aştepta la punerea lui în practică. Spese enorme, nelegiuiri din partea organelor, cari nu au inimă pentru interesele poporului, certe şi frecări între rudeni, adeseori de pământ bun pentru cei favorizaţi de sorte dăruiri cu deluri neroditoare pentru cei ce nu au alt scut decât pe Dumnezeu aici în ţară.

Ne înfiorăm când cugetăm la soarta ce i aşteaptă pe ţărani, şi sloi reci de ghiţă ne cuprinde inima, când scim că ingineri, preţuitori şi câţi alţii afară de jude sunt tot oameni mai mult sau mai puţin pătimişi şi interesaţi, oameni, cari nu au durere pentru popor.

Şi când ne cugetăm, că ţăranul a trăit în cele mai multe părţi ale Ardealului după economia de vite, când scim că păşunatul a fost liber pentru ei, şi au putut ţine în giurul curţii o vacă, o capră, un purcel şi acum nu o va putea acesta numai plătind faose de păşunat, şi şi acesta numai în proporţiunea pământului ce va avea, scim atunci a priori ce poate să ne aştepte.

Miseria, care a luat dimensiuni destul de mari se va generaliza, speculanţii şi alţi gescheftari vor pune mâna pe pământul şi aşa împovărat cu datorii şi urma va fi, emigrarea ţăranilor în mase.

Colonizarea cu ciangai va merge atunci cu mult mai uşor, căci poporul cel mosten va fi silit a părăsi vatra străbună şi duşmanii nemulului şi ajung scopurile lor mai curând de cât s'ar pute crede.

Aceste sunt darurile de anul nou cel aşteptat pe ţăranul român din Ardeal în cele economice, şi frasa ca pământul comasat valorează cu $\frac{1}{8}$ mai mult ca în parcele e bună de a mână apă la mîra celor ce voesc să accelereze procesul de nimicire al poporului nostru.

Revista politică

În dieta din Budapesta s'a început Luni dezbaterile proiectului pentru asilele de copii. Dezbaterile merge neted, deore-ce toate partidele s'au de clarat, că primesc proiectul. Referatul Hagara în espunerea motivelor a arătat importanţa proiectului, prin care se promovează dezvoltarea morală şi facultăţile spirituale ale copiilor şi înlesnesc învăţarea „limbei ţerei” încă în etate fragedă. Cu în-

fiinţarea asilelor de copii, dice referentul, punem petra fundamentală la o Ungarie magiară mai frumoasă. — Ministrul Csáky a accentuat, că guvernul ungar premerge cu acest proiect străinătăţii. Cel mai important moment, ce ce a dat ansă la compunerea acestui proiect este, ca copiii locuitorilor de diferite limbi din ţară să cunoscă limba legislativei şi jucându-se să fie introduşi în cunoştinţa limbei magiare.

Deputaţii saşi Zay şi Salmen au vorbit contra proiectului din punct de vedere săsesc; er Filsch l'a combătut din punct de vedere mai general.

Cu mai mare bărbăţie a combătut proiectul deputatul Caransebeşului Mocşary, care a arătat, că el stă în contradicţie cu firea statului poliglot şi cu legea de naţionalitate din 1868.

Despre consiliul de ministri, ţinut în Sâmbăta trecută, raporteză diarul „Egyetértés”, că a avut de obiect şi regularea valutei. Ministrul Wekerle a asternut încă mai de mult colegilor sei un proiect, pe care consiliul de ministri l'a acceptat acum fără al modifica. El va fi prezentat şi Coronei spre în-cuviinţare. În sensul punctului 12 din convenţiunea vamală cu Austria ex 1887 se va întruni şi o anchetă dintre specialistii cei mai de frunte. Precum află numita fîie regimul nu intenţionează introducerea valôrei pure de aur după sistemul engles, ci după cel german.

Ministrul de justiţie Szilágyi va aterne încă în decursul acestei luni mai multe proiecte. În prima linie e de amintit novela legii penare al cărei cuprins este mai de mult împărtăşit membrilor din comisiunea judiciară. — Ministrul intenţionează a mai prezenta pe la finea lui Martiu proiecte despre organizaţiunea judecătoriilor de prima instanţă şi a procuraturilor, precum şi un proiect despre reforma procedurii disciplinare a judecilor.

Faţă cu diferitele sgomote, cari circulă despre regularea referinţelor dintre membrii familiei regale sârbe, oscire din Belgrad a „Correspondenţei politice” observă, că sigură e numai necesitatea recunoscută de toţi a rezolvirii acestei cestiuni.

Regenţa, se dice, ar fi dipusă ca să facă în numele şefului minor al familiei regale o lege de casă pentru dinastie. Cercurile radicale ar fi învoite cu această idee, ar dori însă că legea ce se va face să fie supusă şi aprobării scupceinei.

Guvernul însă e, pentru moment, în contra oricărei acţiuni şi ar dori ca să se reserve definitivă

FOIŢA.

Reîntorsă dela ţerm.

După Hector Malot.
(Urmare.)

De sigur îţi iubesci fata, şi sentimentele de iubire de mamă, ce le aveai altă dată pentru dînsa, să fie deja coplesite de acesta pasiune abia născîndă. Sigur, că şi averea o iubesci, aceea o găseşti la mine. E trebuinţa se adaug, că dacă te învoesci îţi făgăduiesc afecţiunea şi stima unui prieten, unui soţ, care nu cere alt decât să te iubească?

Vorbind, îi luase amîndouă mâinile forţînd-o astfel se rămîna cu faţa spre el; la ultimul cuvînt însă contesa şi le retrase:

— Nu e vina mea, dacă iubirea mea pentru dta nu se mai naşte încă o dată? De ce ai lăsat-o să se stingă? Toate aceste promisiuni şi ameninţări nu o reînviază. Voesci să te urmez, me constrîngi, chemi legea în ajutor. Creşti, că me sparii? Să te rumez! Îţi spun curat că nu primesc propunerea, şi-ţi spun şi pentru ce, ca să înţelegim bine că ideea mea e nestrămutată; viaţa ce me faci s'o împărtăşesc mi-e urită şi me îngrozeşte; am răbdat-o cât am putut; răbdîndu-o mai mult aşmuri. Esci aşa de gelos, încît me înnebunesci, voesci să fiu liberă.

Plătita, cu preţul ce-l dai, consideraţiunea şi averea ar fi prea scumpă pentru mine; îmi place

mai bine o viaţă de mijloc, şi o primesc cu plăcere, căci cel puţin sunt liberă. De ce nu-ţi-a plăcut viaţa, care mi-a plăcut mie: câte va luni lângă dta pentru ochii lumii, timpul celalalt, în călătorie, ori unde, mi era egal, dacă voiai să-ţi rămîna onôrea, la care te inchini atît.

Aşa nu voesci. Ţi au scris, te-au făcut să vii, lucru ce din capul dtale nu l'ai fi făcut, şi ai pornit ca la război, cu gura plină de ameninţări. Vrei să vorbeşti şi se poruncesci ca stăpîn; îţi trebuie o situaţie corespunzătoare, şi-am compromis-o, aplaudînd un tenor fără voia d tale. Fă ce-ţi place, dar nu te urmez; şi dacă miiei fata, ne despărţim pentru vecie.

Cu fruntea încreţită, mâinile tremurătoare, cu inima strînsă de durere, contele îşi întorse capul se nu mai vadă pe această femeie a lui, pe care o iubise, o iubire la nebunie, pe care o iubia încă şi care-l batjocorea şi-l despreţuia. Ori ce-ar fi făcut însă, ori ce ar fi voit, îi venia meru în minte această frumoasă figură ce o veduse atît de senină altădată, aceste buze al căror suris îl încântase, şi acum, această figură, nu arată decât mânie, aceste buze nu aruncau decât amare vorbe; aceşti ochi negri atît de dulci şi blîndi altădată, erau acum severi şi întunecaţi.

— Vorbesci de copilă, dice el necăgit, fie! te ascult, se vorbim, căci mai mult ne interesăm de ea, decât de dta, ea e stăpîna acestei confesiuni, ea trebuie să decidă, dacă a mai rămas în inima

dtale simţire de mamă. E foarte adevărat, o recunosc, că ai crescut-o cu multă bunătare.

Şi dacă astă-zi, te mai poate mişca ceva, afară de capriciile ce ai, cred că este iubirea, ce mai ai încă pentru ea. La aceasta iubire me adresez. Nu numai dtale îţi strică angagiîndu-te într-o viaţă de nebună sau de culpabilă, despărţită de Gabriela, săpînd între ea şi dta o grozăvie prăpastie, dar şi strici şi viitoriul ei, biata copilă, căci ea te iubesci şi te crede o mamă bună. Pentru un moment de nebunie, câtă durere nu pui în inima acestei copile, care mărindu se îşi va sfărîma capul să şi descopere mijlocele dtale de traiu. De-ocamdată e copil, nu le înţelege, ce va fi însă peste câţi-va ani. Să nu-ţi fie ruşine de lume şi de mine înţeleg, dar ce faci gîndind la copilă? Ori cât-ar fi de turburată conştiinţa dtale acum, crezi că nu se va descepta, nu va cere pedepsă cuvenită mamei de cătră fată, Ori cât ai fi de orbită acum, e cu putinţă se nu înţelegi, că nu te va uita nici odată inima acestei copile, care va şti că ai părăsit-o cu voie şi nu va păstra nici o amintire mamei nebune, femei perverse? Într-o zi, mai tîrziu, i se va povesti pentru ce tatăl ei a venit fără veste s'o ia; lupta cea avut-o cu aceea căreia copilă i ar fi mai putut dice „Mama”, i se va povesti despre răbdarea tatălui, slăbiciunea care prevădînd viitoriul ficei sale ai voit şi dorit din inimă să-i scape numele cu onôre.

(Va urma.)

regelui însuși pentru — sfârșesc „Corespon-
derurile guvernamentale în
Italia, care pare a nu voi să
am drepturile câștigate de re-
constituție și în urma altor împre-

mcă un fapt împlinit, dar ceea ce
nestrămutată a dlui Parnell de
în capul ligei irlandeze, a început să
e. Într'un discurs ținut la Limerick dlul
a declarat, că renunțarea sa a devenit pro-
mă. Ar fi gata, a adăos, să se retragă imediat,
că partidul liberal ar oferi o rezolvare a cesti-
unii irlandeze, rezolvare pe care poporul irlandez
s'o pōtă primi.

Și astfel se și vorbește deja de succesorul
„vice-regelui” Irlandei, care e lesne de înțeles, că
n'ar putea fi dl Mac-Carthy, în cazul unei împăcări
în care dl Parnell n'ar putea juca rolul unui învins
ce capitulează cu rușine. E mai probabil, că succe-
sorul dlui Parnell va fi dl Dillon, unul din refugiații
irlandez, din America. Dl Dillon a și plecat să se
întorcă în Irlanda.

În legătură cu toate aceste sciri e faptul că dl
Gladstone într'o scrisoare deschisă către candidatul
liberal din cercul Hartlepool, declară că prima da-
torie a partidului liberal e să încerce o regulare
a cestiunii irlandeze, și numai după aceea va veni
timpul altor reforme.

O scrisoare din Ragusa a diarului „Pester
Lloyd” anunță, că dăile trecute a fost espulsat din
Dalmația un ôre-care Sima Avramovici, care se dedea
de funcționar al ministeriului de externe sârb și
voia să facă o călătorie prin Dalmația și Muntenegru.
Motivul espulsării a fost că poliția s'ar fi încre-
dintat de adevăratele intenții ale dlui Sima Avra-
movici care n'ar fi fost de cât un emisar al cu-
noscutei asociații „Velica Srbija”.

În adevăr dl Sima Avramovici s'a făcut deja
cunoscut în anul trecut prin demonstrații violente
pansârbesci și austro fobe și mai ales diarele un-
gurești au tunat și fulgerat împotriva lui acum
câteva luni, când într'o întrunire publică, precum
afirmau ele, a provocat la răscolă pe sârbii apăsați
din Ungaria.

Espulsarea dlui Sima Avramovici s'a întâmplat pe
cale polițienescă.

Reflecțiuni la articolul „cestiuni bisericesci”.

În repetite rânduri s'au sulevat în colonele ace-
stui diariu cestiunea ameliorării subsistenței preo-
tului român gr. or. De un timp încôci, de câte-ori
s'au ivit această temă spre discuțiune publică, mai
de atâtea ori autorul acestor rânduri a venit cu
părerile sale spre lămurirea lucrului, în firmă spe-
ranță, că cestiunea după ce va fi de ajuns clarifi-
cată, în cel mai scurt timp și va afla un desnodă-
ment favorabil pentru preoțime.

Măguit de aceeași speranță și de astădată și
în credință, că timpul pentru deslegarea acestei pro-
bleme nu este departe, viu și de astădată a-mi face
reflecțiunile asupra articolului „cestiuni bisericesci.”

Fiind necesitatea îmbunătățirii stărei materiale
a preotului destul de clarificată în menționatul ar-
ticlu, nu află de necesar a o mai atinge și eu cu
această ocaziune, me voi mărgini a vorbi și reflecta
numai asupra mijloacelor de îmbunătățire, și a mo-
dului cum sunt acelea de a se duce în deplinire.

După vederile exprimate în menționatul articol
îmbunătățirea s'ar pute efectui: din venitele alodiali,
din capitalele bisericesci, prin impunerea de contri-
buiuri asupra poporului, și ultima rațiune, prin ajutoare
permanente din fondurile archidieceșane.

Bazat pe o lungă experiență prin contactul ne-
mijlocit cu poporul nostru al cărui caracter și stare
materială o cunosc de ajuns, pot afirma cu deplină
cunoștință de cauză, că dacă ultimul remediu pen-
tru îmbunătățirea subsistenței preoției ar fi apelul
cătră popor în ori-ce mod arătat, atunci rămâne foarte
puțină speranță, și afacerea aceasta va rămâne încă
deci de ani neresolvită și sôrten preotului va fi tot
cea de astăzi. Lucrul întreprins ne va convinge la
urmă, după ce am jertfit timp și ostenelă, că am
lucrat în zadar, lăsând preoțimea încă atâta timp
în suferințe.

Sau pōte vom ajunge la un rezultat contrariu
întreprinderilor noastre, că vom mări conflictul și abizul
între preoțime și popor.

S'ar părea că această idee este pesimistă, dară
în cele următoare voi proba că nu stă așa de departe
de adevăr și realitate, precum se pare.

Să considerăm numai îmbunătățirile făcute cu
ocasiunea împărțirii parohiilor după clase, și ne
vom convinge, că în foarte puține parohii s'au făcut
o îmbunătățire demnă de amintit, și ce e făcut este
numai pe hârtie; căci venitele ce au existat mai
nainte, acelea sunt și acum, și neputându-se ajunge

la cifra pretinsă, s'au prețuit toate așa de scumpe,
numai ca să se dea suma cerută. Așa s'au prețuit foarte
scump porțiunile canonice d. e. 10 jugere cu venit
de 200 fl. locuințele, apoi lemnele de foc cu câte
30 floreni.

Cu îmbunătățirile din alodiu avem deja espe-
riență făcută cu îmbunătățirea salarelor învățăto-
resci. Seie cum unele comune, sau din rea voință
sau din motive adevărate, căci venitele nu ajung
pentru acoperirea lipsei comunele fără mult scrup-
ul au sters acel ajutor din bugetul comunal, în-
vățătorii și cu el s'au fost aduși în cea mai
critică pozițiune. Tot așa se întâmplă și cu aju-
toriul pentru preot.

Fonduri și capitale bisericesci încă avem puține
și foarte mici, și pe lângă acestea și are me-
nițiunea sa: pentru biserică, școli, reparaturi și alte
procurări, și cred că puține vor fi făcute fără a le
stirbi sau nimici, vom mai putea da și salariu
modest preotului, și la care am putea adăuși în-
voirea comitetelor, sau sinodelor parohiale.

Cu contribuțiile dela popor încă va fi de
lucrul tot atât de greu, despre acesta avem
tristă experiență, cu încasarea repartițiilor de 50
sau 1 fl. de familie pentru salariul învățătoresc.

De câte ori are biserică lipsă de reparaturi,
vestimente preoțesci, cărți bisericesci ș. a. și nu-și
pōte acoperi acele lipse, până ce nu se află câte un
individ cu inimă bună, și stare ca să i vină în aju-
toriu. Poporul sârăcesce din an în an, și cu el sâr-
ăcesc comunele bisericesci, ne mai fiind în stare a
contribui pentru sporirea capitalelor bisericesci, de
unde dară se mai așteptăm și o îmbunătățire pen-
tru venitele preotului tot dela acel popor sârăcit,
ba din contră preotul și aceea ce are și i-se dă, va
perde, sau din imposibilitatea de a și le încasa, sau
din compătimire cătră poporului său lipsit.

Ce este altă cauza de parohiile cele bune de
prin mărginime au devenit deodată rele, decât sâr-
ăcirea poporului. Cum s'ar mai pute acum îmbu-
nătăți venitele preotului tot dela acel popor sârăcit?
Poporul e sârăcit prin mărginime, pentru că numai
merge comerțul și economia de vite, prin comunele
dela țară din cauza comasărilor, limitărilor de vite.
Sârăcie acolo, sârăcie dincôce, și acesta o simte după
popor preotul, a cărui existență deprinde dela el.

Amintesc aci numai spre mai apriată ilustrare
a imposibilității de a îmbunătăți venitele preotului
dela popor — împregiurarea tristă dar adevărată, că
chiar venite sistemisate, și publicate în concurs,
preotul nu și le pōte încasa pe cale pacinică, și e
silit dacă-și dorește pacea cu poporul a abdice de
ele; și unde preotul n'a făcut așa, s'a născut cele
mai mari conflicte și neplăceri între el și popor.

Sunt unele venite cari singuratic sunt mici dară
luate laolaltă dau pōte un venit anul de 15—20 fl.
preotului; unii poporeni rămân în restanță, alții nu
nu le solvesc de loc, și un om cu cultură cum trebuie
să fie preotul și e rușine chiar și a le cere, cu atât
mai mult a încasa pentru astfel de pretensiuni pe
poporului său, făcându se numai de ris și ocară, și
așa mai bine suferă daună.

După ce am arătat până aci imposibilitatea în-
tunătățirii venitelor preoțesci dela popor în ori ce
mod, ar fi superflu se mai vorbesc despre organele
cari ar trebui se ducă acest lucru la îndeplinire,
însă ca reflecțiunile mele, să nu apară ne complete
și unilaterale, voi aminti și despre organele cari
ar fi chemate a duce lucrul la bun sfârșit, și acelea
ar fi: sinodul și comitetul protopopesc, sau comisi-
unea alăasă în frunte cu protopresbiterul.

Dacă vom face o revistă asupra acestor cor-
porațiuni numite sinode protopopesci în întreaga ar-
chidieceșă; ne vom convinge, ca sinodele noastre pro-
topopesci nu funcționează așa precum ar trebui. Ne
întrebăm și aci de cauză? Răspunsul îl aflăm sau
la protopopi, cari se plâng, că membrii nu par-
ticipă la sinode, sau la membrii aceluia cari se plâng
ca protopresbiterii nu convocă sinodele la timp
sau numai în 3—4 ani odată. Koncedându-se dară
unui astfel de sinod pe lângă agende ordinare,
îmbunătățirea salarelor preoților din tract, ea s'ar
resolvi tot așa de iute și prompt ca celelalte agende
prescrise pentru el în „Statutul organic”, și sôrtea
îmbunătățirii existenței preotului, ar sta asemenea
slăbănogului din Vitesda încă 38 ani neaflându-se
omul, are să i aducă rezolvirea.

Sau făcut mai tot felul de fundațiuni, și dintre
toate nu este una și pentru preoțime; ea a fost am-
putea dice ignorată, lăsată la o parte ca de veni-
toriul ei să se îngrijască poporul pentru a cărui lu-
minare este responsabilă, și în tot momentul și la
tota ocaziunea i se face numai ei cele mai grele
împunări, că nu și face datorința. Dacă este preotul
la înălțimea chemării sale, se dice toate merg bine
într'o parohie! Este o nedreptate strigătoare la ceru
a pretinde dela un om lipsit și sârăc ca să fie tot-
deuna la înălțimea chemării sale.

Preoțimea este pentru luminarea poporului fac-
torul cel mai însemnat, dară o putem asemăna cu
pētra cea din capul ungiului, pre care n'au luat'o în
sēmă ziditorii.

Cea mai mare erōre s'a făcut contra ei, că pen-
tru ea nu s'au făcut nici o îmbunătățire până
acum în timpul acesta critic, când poporul prin alte
împregiurări fatale este sârăcit și adus la sapă de
lemn.

Dacă ar fi însă totuși un mod pentru îmbună-
tățirea sorții preotului român, apoi după a mea pă-
rere mijlocele pentru îmbunătățire ar fi înființarea
unui fond în centru prin sinodul archidieceșan, după
cum s'au înființat toate celelalte fonduri ce le avem,
din următoarele isvōre:

a) Din contribuiri benovole precum se întâmplă
aceea pentru fondul metropolitan.

b) Din contribuiri din partea preoției, care din
proverbiala ei sârăcie ar putea contribui 2—4 fl.
pe an.

c) Din contribuiri anuale ale comunelor bi-
sericesci, precum s'au fost făcut la înființarea fon-
dului de pensii învățătoresci câte 10—12 fl. pe an.

d) Din interesele sau din o parte a intereselor
unui fond archidieceșan.

e) Din alte isvōre pe care sinodul archidieceșan
le va găsi afla.

Închipul acesta am pute ajunge la o sumă
anuală de 10—15 mii fl. din care după fructificare
de 20 ani s'ar putea da din interese câte un ajutoriu
mai mic fiecărui preot, care în an să se
crească în aceeași măsură, în creștea și fondul.

Ceea ce s'a lăsat până acum s'ar putea
face cel puțin în cēsul al 11-lea.

Acōsta ar fi vederile și părerea mea în cestiunea
ameliorării stărei preoției noastre, și tot ce aș dori
ar fi aceea, ca lucrul să nu se dea și de astădată
uitării, să se lămurască cât mai pre larg în colonele
acestui diariu, prin ômeni pricepuți și cunoscători
de lucru, ca așa din mai multe păreri exprimate, să
se pōtă adapta cea mai salutară, și cea mai ușoră
de executat pentru realizarea acelui scop, pe care
trebuie tot credinciosul să l aibă înaintea ochilor și
să lucre din resputeri pentru ajungerea lui. g.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Feneș 4 Ian. 1891. Dle Redactor! Nu-i ajung
românului, că astăzi este tractat foarte mășter din
partea stēpânirii, ci ici cōlea l mai persecută și frații
lui de un sânge, ajunși în câte un post de notariu
sau jude comunal.

Așa locuitorii comunei noastre Feneș de câțva
timp încôce au ajuns a fi tractați de notariul Amf.
Giurca și primariul (totodată inspector de morți și
pădure) George Aron în modul cel mai nedemn. Și
toemai pe aceia îi șicanază mai tare, pe la cari eri
alaltăieri au cerșit de i-au pus unde se află adi.
Nu numai poporul de rând este năcăjit, ci nici chiar
preotul nu rămâne nepersecutat; și toate aceste pen-
tru că mai ales acesta le combate abuzurile și nu-și
lasă parohienii să fie exploatați fără nici o crutare.

A ajuns bietul popor acolo, în at astăzi i-se
aduce gendarmi pe cap ca să nu și pōtă validita
după conștiința nici dreptul de alegătoriu ce-l are
în comună, ci i-se pune cu forța primariu și sub-
primariu etc.; ômeni în care nu are nici o încredere
și cari nu au nici cât de puțină tragere de inimă
cătră el (Veți „Tel. Rom.” Nr. 134 din 1889) Pre-
otul de altăparte este acusat, când la criminal pen-
tru agitare, când la pretură că împedecă și conturbă
afacerile — era se dice abuzurile comunale — etc. apoi
decâte ori îl vor fi denunțat la pretură numai ei
vor și și pōte nici ei, și toate cu scop de al discre-
dita pe preot atât în sus cât și în jos la popor, ca
astfelu discreditat preotul să se pōtă răsfăța amân-
doi fără tēmă căi-va mai putea combate cineva.

Vedând notariul și primariul că scopul nu
și-l ajung — căci încrederea poporului în parochul
Moise Laslău în loc se scada, ea creștea — au mers
mai departe și pe sârbătorile Crăciunului au mijlo-
cit la pretură se-i facă preotului și gendarmii onōrea
și din incidentul conscripțiunei au raportat preto-
rului, că parochul nici la rep-țiile recercări nu vo-
eșce a se presenta cu estrasele matriculare necesare
la conscripțiune, în urma căruia pretorul Imrech
Károly în 24 Decembre provocă pe paroch a se
presenta cu matriculele, căci la din contră va fi si-
lit prin putere brachială.

Trebuie se amintesc, că oficial parochial nu a
primit dela antistie nici o recercare oficiōsă de a
se presenta, ba nu i-s'a făcut cunoscut nici cine e
agentul, ci acesta i a venit la cunoștință pe cale
privată; cu toate aceste însă a pregătit estrasul din
matriculă pe care în 24 Dec. însu-mi l'am dus la
agent, prin urmare și ord. pret. s'a satisfăcut.

Dar ce se vede, a doua zi de Crăciun pe la 11 ore a. m. antistia trimite gendarmii la casa parochului ca se ducă în deplinire porunca pretorului. Nefind parochul acasă, în absența lui me provoacă pe mine se i-au matricula și se me duc îndată cu ei. Iuzădar le spun, că fără autorizarea parochului nu me pot tinde la matricule și și altcum oficiul parochial a satisfăcut ordinului dat de pretore, căci ei nu vor să știe nimic, ei mi spun verde, că dacă nu me supun de voe bună, me vor sili cu forța. Ce era deci de făcut? am fost silit a le preda matricula și la poruncă și la un servitoriu care a dus-o la cancelaria notarială; [er eu abia am scăpat de nu m'au dus între baionete—precum se vede că au avut instrucțiune dela antistie—după-ce le-am promis, că dacă e „muszaj” me voi duce după amăzi și fără ei.

După amăzi la poruncă me și prezentez la cancelaria notarială, unde fiind numai notariul îl întreb pentru ce sunt chemat? El iute mi spune, că nu știe nimic, ci dacă-mi trebuie matricula să me duc la preotul unit, cu alte cuvinte „dela Anna la Căiafa”.

Vedând acum, că notariul Giurca și primariul Aron umblă numai batjocorindu se cu mine, am insistat pe lângă notariul se mi se spună, cine și pentru ce a trimis gendarmii; la ce drept răspuns a început a sbiera cătră mine, cugetând, că me voi certa cu el—căci la certă se pricepe de minune—eu înse ținându mi de subdemnitate a me certa cu el, l'am părăsit și am eșit.

Matricula luată cu forța, oficiul parochial nici până în ziua de azi nu o a primit în posesiunea sa. Pot să se facă în ea falsificări, ba o pot face percută chiar, căci pretorul Imrech cu întreg aparatul seu (notariu, primariu, gendarmi) se vede că poate dispune preste archiva parochială și preste paroch după plac.

Prea mare drept și-a arogat pretorul Imrech asupra preotului prin esmiterea unui astfelu de ordin, dar mai mare abus și-a permis notariul Giurca și primariul Aron, trimițând gendarmii după-ce acei ordin s'a satisfăcut deja. Din toate aceste un lucru însă ese la ivelă, și adevă: neșii români și ortodocși Giurca și Aron nu au avut față de parochul lor atâta sfilă ca se nu-l pörte cu gendarmii ca pe cine sci ce criminalist tocmai în sărbătorile Născerei Dlui; au avut însă gendarmii—cari sunt de altă naționalitate și credință—cel puțin atâta respect față de un preot român, de nu l'au dus în baionete, precum li s'a poruncit.

Nu am scris aceste că döră numitul notariu, Giurca și primariul Aron ar fi cine sci ce ömeni însemnați, căci ömenii cu suflet și cu simțeminte nobile nu fac ca ei, ci din contră sunt cu mult prea mici desuflit și neisemnați, decât se merite a li se publica faptele prin gazete și mai ales astfelu de fapte, cari numai onöre nu le face; nici döră cu scop de ai face ca prin această recunoscându și păcatele să se îndrepte, căci diaristica pentru ei este un mijloc cu mult prea nobil: ci numai ca se vadă și lumea cea mare la ce persecuțiuni și și-cane este espus astăzi un preot și încă din partea unor ființe atât de inferioare.

Îmi permit în fine întrebarea: are un solgăbirău puterea absolută asupra preotului nostru? căci după părerea mea pretorul Imrech, chiar fidel se fi fost raportul antistiei în cazul de față, el avea de a arăta, pe paroch, dacă nu se supunea, la superiorii sei bisericesci, dar se vede că d-sa nici atâta nu știe, că parochul mai are și astfelu de autorități superioare; de altă parte nu s'ar putea înfrâna öre odată astfelu de abuzuri ale unor ömeni atât de răntăcioși ca și not. Giurca și prim. Aron? căci dacă această nu ar fi posibil, atunci am ajunge la tristul rezultat, de preotul nostru ar deveni o păpușă în mâna unor băețandrii răsfățați, de ce se ne ferescă Dumnezeu.

Ioșif Magda,
preot capelan gr. or.

Varietăți.

*(Bal). Balul reuniunei femeilor române din Sibiiu, ce s'a arangiat aseri în hotelul la „împăratul romanilor” a avut un rezultat splendid atât moral cât și material. Sala de tot frumos de corată s'a dovedit astădată, că a fost mult prea mică față de numărul public ce a luat parte. La acest bal, primul bal de elită în Sibiiu, au participat toate autoritățile civile, generalii cu dl comandant de corp și un număr frumos de oficeri. Din provincie încă au luat parte de astădată un număr frumos de tîdamicele. Vom reveni.

*(Botezul Domnului.) Din Agărbici (trac-topresb.Turda) nise serie, că săntirea apei s'a cut mare solemnitate la riul Arieș de P. O. D. sbiter Petru Rosca. Au luat parte întreg popo incios, precum și o mulțime de străini. Trei bărbați fosti soldați, au prezentat armele, și

au dat salve, contribuind astfelu la solemnitatea serbătorei.

*(Rezultatul numărării poporului în Sibiiu și Brașov.) Numărul locuitorilor civili ai orașului Sibiiului s'a urcat la 21,434. Intre strădele cetății Sibiiului, strada Măcelarilor arată cea mai mare sporire în populațiune. Numărul bărbaților în această stradă întrece cu mult pe al femeilor. În Brașov numărul locuitorilor civili e de 30.621, o sporire de 1047. Cetatea numără 8927 locuitori; suburbiul Scheiu (românesc) 8656, Brașovul vechiu (sub. săsesc-românesc) 5572, Blumena (sub. ung.-românesc) 4745, Dărstele Timișul inf. super. (loc. români) 1256, Stupinile locuit. români, 1495.

* Consemnarea despre conscripțiunea efep-tuită la anul 1891 în Orăștie. Registrul colecți-onal dom. 1105; bărbați 2674; femei 2971; ev. ref. 832; rom. cath. 956; ev. luth. 962; gr. or. 2167; gr. cath. 532; unitari 7; israeliți 188; babbisti 1; magiari 1451; nemți 1371; români 2701; cechi 89; poloni 7; englesi 9; toți 17.

*(Serbarea de 10 Maiu.) Cetim în diarele din Bucuresci, că la serbarea de 10 Maiu din anul acesta, când se vor împlini și 25 ani dela suirea regelui Carol I. pe tronul României, ministrul de răboiu voescă a concentra 30,000 de soldați din toate armele pe câmpia Cotrocenilor, cari să defileze înaintea regelui.

*(Monument.) În Berlin s'a format un comitet de artiști, savanți și financiari pentru ridicarea unui monument lui Haygn, Mozart și Beethoven în grădina zoologică de acolo.

*(Asilele de copii.) Comitetul central al alegătorilor români din orașul și comitatul Brașovului conchiamă pe alegătorii români la o adunare generală pe Vineri 11/23 Ianuaru a. c. la 11 öre în sala hotelului Nr. 1 în Brașov. La ordinea di-lei: Cestiunea proiectului de lege privitoriu la asilurile de copii.

— Conte Ferd. Zichy a adresat prin „Magyar Állam” o scrisöre cătră toți conșoții sei de principii, în care combate proiectul din punct de vedere religionar.

*(Despre forma pământului.) În ultima ședință a Academiei de sciințe din Paris, dl Faye a întreținut pe larg pe colegii sei de cestiunea forme pământului și a depus pe biroul Academiei o însemnată lucrare asupra sferoidului terestru și scörței terestre.

Se știe, că fel de fel de ipoteze au fost emise în astă privință. În vécul trecut, nu sunt de atunci nici o sută de ani, se admitea că pământul este un elipsoid de revoluțiune turtit la poli.

Laplace combătut această teorie și dovedi că pământul este un sferoid.

După lucrările geosediei moderne, cestiunea această ar fi rezolvată. Pământul este în adevăr un elipsoid de revoluțiune.

Dl Faye a esplicat förte pe larg cum un sistem de compensațiune vine în ajutoriu legii de elipticitate care domnesce asupra pământului și împedecă această lege de a fi tulburată de reliefurile terestre. După densusul, acest echilibru s'ar obținé prin compensațiunea greutății între părțile continentale și părțile acoperite de apă, cari sunt cu mult mai reci și cu mult mai dense.

*(Noul teatru din Bucuresci.) Comitetul noului teatru se compune din dnii general Florescu președinte; I. Marghiloman, vicepreședinte; P. Grădiștén, C. G. Vernescu, C. Stoenescu, I. Oteteleșan, G. Em Lahovari, Blanc și Herdan membri. S'a subscris deja 40,000 lei. Fiecare acțiune, are valöre de 200 lei.

*(Teatrul din Iași.) După cum se știe, teatrul românesc din Iași a ars înainte cu doi ani. De atunci reprezentările s'au ținut în sala Pastia. Nu prea potrivită pentru asemenea scopuri. Acum aflăm, că la stăruința ömenilor de frunte din acele părți, ministrul instrucțiunei publice a decis să construeze un teatru nou. Clădirea acestuia se va și începe în primăvara viitoare.

*(Omături.) Din mai multe părți se anunță că în zilele din urmă a cădut zăpadă mare, și s'a lăsat un frig strașnic. În Viena și Budapesta circulațiunea e de tot anevoioasă. În nordul Italiei, România, Francia, s'au periclitat o mulțime de ömeni și animale.

*(Rezultatele esercițiului 1890 a societăților de asigurare din Ungaria. După informațiunile cele mai recente rezultă, că afacerile de sigurări în Ungaria au fost desastrose în anul trecut.

Incendiile n'au fost nici odată mai număröse; cele-lalte branșe a fost de asemenea förte încercate; afară de acele ale asigurărilor de viață, care au funcționat în tr'un mod apröpe normal. „Première Hongroise” a fost împovorată de incendii sinistre;

acastă branșă se va și cea a grindinei. Mădobândilor fondurilor pe companie va puté împărți de fl. (în loc de 160 fl. ca în nia (Reasigurări) a cărei sörte aceea a societății „Première Hongroise” decum mai norocösă și dividendă se prețuesce de cât la 40 sau 45 „Fonciera Austro Ungară”, ar fi în adevăr dacă ea sigură ar fi acoperit toate buneporatiiei. Dar această nu sa întâmplat, eșeser i-a fost mai favorabil de cât celor-lalte și diarea unei dividendă rămâne problematică. „Francia” e semnalată ca trebuind, tiriș grăbiș, iasă la capăt, dar nici vorbă nu e de dividendă; acționarii ei sunt, ce e drept, obicinuiți să se lipsască de dividende. „Compania” ungară de asigurări pentru grindină și de reasigurări, fondată anul trecut prin îngrijirile societății „Assicurazioni generali”, ar fi lisat o încassare de prime de 80,000 fl. cu 60 % de sinistre; ea ar fi în stare să împartă o mică dividendă.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Calea adevărului.

II.

Calea adevărului este totodată și cea mai nobilă cale, ea este o adevărată cale regescă. Nu-mi credeți această? Spuneți-mi dar, este lucru nobil a fi laș, a fi fricos, a părăsi stégul și a fugi, când se apropie dușmanul?

Nu, de bună-sămă nu! Omul nobil, omul marinos are curagiu și nu se teme de pericole.

Mincinosul este un om fricos, un om laș; el mințesco, fiind-că se teme; se teme de înfruntare, se teme de pedepsă. Un astfelu de om este vrednic de dispreț! Dar frumos și nobil este a spune totdeauna adevărul, ori care ar fi urmările mărturisirii drepte și pe față. Lăsați ca adevărul, purul adevăr se fie lumina conducătoare a vieții vöstre.

Washington, marele eliberator al statelor unite din America de nord, unul dintre cei mai mari și mai însemnați bărbați ai sutei trecute, era de öce ani, când îi cumperase tatăl seu de ziua numelui o sęcure mică și dragălașe. Plin de bucurie micul Washington alergă îndată în grădină, ca să și cerce sęcurea. În grădină tatăl seu plantase mai multe siruri de pomișori tineri și aleși. Ce lucru minunat, gândi Washington, am să fac eu acum, și tăia cu sęcurea toți pomișorii.

Se înțelege, că micul Washington nici prin minte nu-i trecea, că pomișorii se vor usca și el va face mare pagubă. Ve puteți închipui ce durere nu simți tatăl seu, când vëdu toți pomișorii retezați. Se duce în casă, întreabă după făptuitoriul acestei mari pustiiri. Copilul tremură de frică, dar nu stă la îndoială, ce are să facă, ci aruncându-se în genunchi înaintea tatălui seu îi dıce „eu am fost tată dragă” Tatăl seu este surprins și nu știe ce se dıcă, ochii lui i-se umplură îndată cu lacrimi de bucurie, strınge pe micul seu copil la pept și-i dıce: „Dragul tatii, tu îmi dai de o sută de ori mai mult, decât mi-ai luat prin fapta ta nesocotită. Me simt fericit, că am un copil, care nu se lasă a fi reținut dela mărturisirea adevărului prin nici o frică de pedepsă, și prin nici un prospect după folöse și căștiguri nedrepte.

Aveți și voi acest curagiu de a spune adevărul, iubii mei! Cam arareori se află acest curagiu, și cu toate acestea el este cea mai frumoasă cunună pe capul unei fete și cea mai prețioasă cruce s'au stea pe peptul unui bărbat. Și această podobă o pot purta nu numai cei bogati și nobili, ci și cei sëraci și de rënd. Toți curăgioșii sunt frați și frumșețea adevăratei inimi nobile străluce din ochii tuturor, cari se tem de păcat. Nu de mult am privit la o revistă militară și atunci am vëdut un general bërân, pe care l'am admirat. Se vedea în față acestui general ceva rar, se vedea ceva nobil și rësboinic. Din fața lui pãrlită de söré, în care erau adânci săpate bërânețele și strapațele răboiului, se putea ceti o energie, o putere neînfrenată. Tot astfel am admirat adeseori și fețele, fisionomiile, soldaților dela marină, cari umblă pe mare, cu privirea lor liberă și drăaptă, care esprimă în mod lămurit, că ei nu se tem de pericole, ci dau piept vitejesc cu mörtea. Deprinderea, obiceiul de a spune totdeauna și în tot locul adevărul îi dă feții omului o expresiune minunată, un fel de nobleță a sufletului. Cu totul altcum, cu totul altă înfățișare au lingusitorii și mincinoșii, o înfrățire nu prea plăcută. Falsitatea sufletului lor se tradéză în totă ținută și ființa lor. Ömenii aceștia nici nu pot privi pe cineva de-a dreptul în față. Vorbirea lor, risul lor, manierelo lor' toate au ceva fals și te resping fără de voie. Și vai cât de urite sunt caracterele false! Se nu aveți cu asemenea ömeni de lucru iubii mei! Ei se țin cu totul de altă familie; nu ca voi, ei se țin de familia acelor, pe care sfânta scriptură îi numescă mincinoșii sau tatăl minciunilor.

Nu mai puțin dintre voi, sau pöte că nici unul nu va purta pe pieptul seu cruci și medaile, dar cu toate acestea fiesce-care dintre voi pöte aparținé celui mai vechi și mai nobil ord, ordului cavalerilor adevărului. Ordul adevărului este o legiune de onöre. Iubirea, iubirea de adevăr și de dreptate face caracterul adevărului, cum putem ajunge la această iubire dacă rugăm pre Dumnezeu ca se cu dachul adevărului și apoi ne cu serioșitate sfântă calea adevărului.

Regele Prusiei, Fridrich V era tare iubitor de adevăr. Într-o zi, când era la cina cu chiul seu, de Fridrich cel înă, între altele și din Ge de 13 ani; rëspondea förte rintă diferitele tese, teoretemele, ce i se da.

...nepoțele, dișe Fridrich, ...bună, o memorie minunată ...

...nu merit lauda Majestății ...toemai acca, ce am mai repetat ...

...văr, nepoțe dragă, îmi face mai multă ...tale, dișe regele. Fii totdeauna ...cum ai fost astăzi față de mine, pentru ...at de uricios și de ordinar ca minciuna ...ilitează pe rege și pe om mai mult decât ...
(Va urmă)

Mulțămită publică.

Subscriși în numele comitetului parochial ne simțim îndatorați a da expresiune și pe această cale sincerei mulțămite pentru faptele adevărate creștinesci săvârșite la s. noastră biserică de unii binefăcători și anume:

Dl Vasile Cora de Visti, amplotat în pensiune încă din micuța copilărie crescut în sinul familiei cu frica lui Dumnezeu, s'a deprins a-și arăta în totdeauna cu ocasiunea venirii d-sale printre ai sei dragostea creștină față de casa lui Dumnezeu pe carea în nenumărate rânduri o a ajutat și înfrumșețat cu 3 Psaltiri mici, 1 Ciaslov mic, 1 Acaftist, 1 potir suflat cu aur, dișe, lingurita și copie, 2 icône foarte frumoase la fruntariul altariului și înaintea fiecăreia câte un sfejnic frumos, 1 cădelniță, dulap mai mic pentru grijirea vestmintelor bisericesti, 4 sfesnice pe s. prestol în altariu, proscomidia sf. liturgii pusă în rame sub sticlă și în fine un policandru de bronz foarte frumos lucrat cu multă măiestrie de Alesandru Kolesár din Sibiiu strada faurilor Nr. 8, toate la oaltă calculate în valoare de preste 200 fl. v. a

Dl Ioan Fuciu neguțător în Vistea superioară deasemenea a înfrumșețat s. biserică cu o iconă foarte mare și fru-

mossă, care reprezintă „buna vestire“ care e și hramul bisericeii noastre, o candelă frumoasă la aceea iconă dverile dela ușile altariului lucrate de soția dsale Paraschiva, și pe urmă ce era foarte delipsă a ridicat un întreg pat (aședământ) nou pentru clopotele din turnul bisericeii, toate laolaltă în valoare de preste 60—80 fl v. a.

În fine credinciosul bisericeii noastre dlu Nicolae Potmolea fost titor al bisericeii încă pe timpul dădiredi aceleia la anul 1854 a contribuit foarte mult la ridicarea aceleia prin enorme ajutoare materiale, și morale, și în timpul din urmă a cumpărat din al seu „Triodionul“ întregind astfel lipsa simțită în cărțile bisericesci.

Pentru toate aceste creștinesci binefaceri, subscrișii în numele credincioșilor acestei bisericeii ne simțim datori a le exprima adâncă noastră mulțămită, dorindu-le ca bunul Dumnezeu să-și reverse darul seu de sus preste marimoșii binefăcătorii, lungindu-le firul vieții spre folosul santei bisericeii și spre fala credincioșilor, servind de exemplu și altor credincioși cu dare de mână.

Vistea superioară, la 9 Decembre, 1890.

În numele comitetului parochial.

Nicolae Clonția,
paroch gr. ort

Procopiu Clonția,
capelan și nota.

Din public.

O dorință.

E știut, că de vr'o câțiva ani e aplicată și în părțile Transilvaniei legea despre darea duplicatelor matriculare la autoritățile administrative politice.

Dorința mea, carea cred, va fi acceptată și de alți preoți ca purtători de matricule, merge într'a aiolo: că ar fi mai practice, când venerabilul Con-

sistoriu ar dispune, ca să se tipărească și esemplare de câte o titlă diferitelor matricule.

Acosta titlă ar fi a se întocmi cam în următorul mod, după modesta mea părere:

La dreapta să se indice ctul și cercul pretorial, la stînga protopresbiteratul și parochia. Apoi sau deasupra sau după aceste numiri să se tipărească: Protocolul botezaților, morților, cununăților pro 18 ..

Făcînduse acesta n'am fi siliți se formăm noi înșiși și titlurile duplicatelor așternînde în tot anul și se îmbrăcăm pre acestea cu osebită hărătiă.

Sadu, în 2 Ianuarius 1891.

Ioan Popovici,
preot.

Mai mulți fruntași ai bisericeii noastre din Gusterița, ne trimit spre publicare următoarele:

În urma cerculariului prealuminat E. Sale D. metropolit publicat în fôia archidieceșană și adus de preotul local la cunoștință poporului se demandă ca până la finea lui Decembre să se adune comitetul parochial și se facă cu epitropii rațiociniul și cel mult până la 5 Ianuarius 1891 în sensul §-lui 21 din stat. org. ér lista alegătorilor să se publice ante de sântirea apei!

Toate acestea din partea comitetului până aji nu s'a împlinit și întrebăm, cum se respectă dispozițiile legii?!

Gusterița, 19 Ianuarius 1891.

Mai mulți fruntași.

Loterie.

Mercuri în 21 Ianuarius 1891.

Brünn: 4 60 46 51 23

Nr. 45 Tip.

[1] 3—3

CONCURS.

În scopul edificării unei case cu un etagiu, în carea să fie adăpostită și tipografia archidieceșană, pe teritoriul ce astăzi îl ocupă casele Nr. 45, 47 și 49 din Strada măcelarilor în Sibiiu, se publică concurs pentru facerea unui plan de edificare.

Condițiunile speciale și planul de situațiune sunt depuse în biroul secretariului consistorial gr. or. din loc, unde reflectanții le pot vedé în ôrele de birou.

Spesele edificiului se contemplăză cu suma mactimală de 50,000 fl. Planurile adresate către subsemnata comisiune, cu o comitivă, din carea să fie evidentă locuința autorului, au să se prezenteze la secretariul consistorial până la 15 Februaru a. c. stil. nou.

Planurile prezentate în acest termen se vor esamină prin un juriu anume instituit spre acest scop, și acela, pe carele juriul îl va judecă de cel mai corespundătoriu, se va premiă cu 300 fl., ér al doilea mai corespundătoriu cu 200 fl., remânînd ambele proprietatea comisiunei; cele nepremiate însă se vor înapoia autorilor lor, neavînd ei drept a pretinde nici o remunerațiune.

Dacă autorul vre-unui plan premiat va deveni întreprindătoriu încredințat cu edificarea casei, premiul nu i se va solvi.

Sibiiu, 10 Ianuarius n. 1891.

Comisiunea administrativă a tipografiei archidieceșane.

Nr. 758 pp. 1890.

[4] 3—3

CONCURS.

În urma conclusului venerabilului consistoriu archidieceșan din 3 Septembrie a. c. Nr. 4473 Plen. pe basa statutului organic § 63 combinat cu § 23 punct 5 și a regulamentului pentru procedura la alegere de protopresbiter, votat de congresul național bisericesc al metropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania sub Nr. protocolar 136 din 1888, prin acesta se publică concurs nou pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Clușului.

Fiitoriul protopresbiter ca atare va fi tot odată și paroch în locul central al tractului, anume în parochia din Cluș.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) venitele protopresbiterale, care stau din pașalul de cancelarie din fondul Rudolfin archidieceșan și din cele incurg pentru ședulele de vizitare pentru vizitarea comunelor și procese divorțiale și protopresbiterale

b) venitele de clasa a II-a, care se calculează pe o ane și se calculează pe o ane

c) venitele de clasa a III-a, care se calculează pe o ane și se calculează pe o ane

d) venitele de clasa a IV-a, care se calculează pe o ane și se calculează pe o ane

congresual Nr. 111 din 1888 și să alătore la concursurile lor și o tabelă de cualificațiune cu rubricile indicate în § 12 din regulamentul congresual provocat mai sus, și apoi astfel înstruie să le substernă venerabilului consistoriu archidieceșan din Sibiiu, în restimp de 30 zile compute deladina ce urmăză după prima publicare a acestui concurs în fôia „Telegraful român“.

Concursele intrate după expirarea termenului nu se iau în considerare.

Cluș, din ședința comitetului protopresbiter al tractului Cluș, ținută la 10 Decembre, 1890.

Președinte:

Tuliu Roșescu,
adm. protopresbiteral.

Georgiu Prigónă,
notar.

Nr. 8229 Plen.

Concursul acesta se aprôbă și se dă spre publicare în „Telegraful român“. Sibiiu, 31 Decembre, 1890.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. (9)

1—3

CONCURS.

În comuna bisericășă Poplaca devenind vacant un post de paroch de clasa II-a pentru îndeplinirea aceleia se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare a concursului în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: venitele sigure ale unei parochii de clasa II, (Reg. par §§ 13. 14.)

Informațiuni mai deaprobe se pot primi dela comitetul parochial din numita comună, sau și dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a reflecta la acest post au a-și așterne suplicile concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, adresate sinodului parochial și instruite cu documente în sensul normativelor bisericesci din vigôre.

Oficiul protopresbiter al tractului Sibiiu în conțelegere cu comitetul parochial..

Sibiiu. 1 Decembre, 1890.

Ioan Papiu,
protopres.

Nr. 373.

[520] 3—3

EDICT.

Susana Dimitrie Mită din Preșmer legiuita soția a lui Maniu Ruja asemenea din Preșmer, ambii de religiunea gr. or., carea a părăsit cu necredință pe soțul ei de opt ani de zile fără de ubicațiune cunoscută, este prin această citată, ca în termen de șesă luni dela prima publicare a acestui edict în jurnalul „Telegraful Român“ să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, căci la din contră procesul divorțial intentat contra ei din partea bărbatului său, se va pertracta și decide și în absența ei.

Brașov, 31-Octobre 1890

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric, prot.

Sz. 589/891 polg.

[6] 3—3

Hirdetmény.

A Schalkoi általános határozatokról az ügyben az előmunkálatok megkezdésére u. m. képviselőt rendezése, mérnök választás s a költség előirányzat elkészítése végett a határnapot 1891 február 11-re d. e. 10 órára tűzöm ki Schalko községébe a községi bíró házához.

Ezen tárgyalásra összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik vagy másik meg jelenése a tárgyalás megtartását akadályozni nem fogná.

Erzsébetváros 1890 December 20-án

A kir. törvényszék kiküldött bírja.
Kelemen.

Nr. 777.

[10] 1—1

Anunț.

În sensul § lui 124 din regulamentul pentru procedura judecătorească în cauze matrimoniale se aduce prin această la cunoștință publică, cumcă Constantin Zernovean din Brașov prin sentința Venerabilului consistoriu archidieceșan dto 29 Novembre 1888 Nr. 5715 B. fu totalminte despărțit de pribegita lui soție Maria Nicolae Stefan, asemenna din Brașov.

Brașov, 31 Decembre, 1890.

Oficiul protopresbiter al gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Sz. 7764. 1890 polg.

[5] 2—3

Hirdetmeny.

Az erzsébetvárosi királyi törvényszék által ezennel közhírré tétetik, miszerint a magyar bényei községi italmérési jog gyakorlatának arányosítása megengedése és az aranykulcs meghatározása feletti tárgyalásra a határnap 1891 február hó 28-án délelőtt 9 órára tűzetik ki Erzsébetvárosába, a kir. törvényszék hivatalos helyiségében a melyhez összes érdekeltek hirdetményileg, azon figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 december 30-án tartott üléséből.

Vén András,
elnök.

Májai Géza,
gyzjeb.

Szám. 7629/890 polg.

(7) 2—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közhírré tétetik, miszerint Krausz Rezső Kis sinki birtokos beadott kérésére folytán Kis Sink község határának általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalásra a határnap 1891 február 23-án délelőtt 10 órára tűzetik ki Kis Sink községébe, a helyszinére a községi iroda helyiségébe. — Ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelmeztetéssel hívatnak meg hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek, miut a kik a tagosításba beleegyeznek

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 December 30-án tartott üléséből.

Vén András,
elnök.

Májai Géza,
jegyző.